

Participia

Příklad 1

V části 7.4 jsme se naučili základy participií:

Lk 18,22: ἀκουσας δε ὁ Ἰησους εἶπεν αὐτῷ· Ἐτι ἐν σοι λειπει·

- zaslechnuv Ježíš řekl mu: „Ještě jedno ti chybí...“
- když [to] Ježíš zaslechl, řekl mu: „Ještě jedno ti chybí...“

ἀκουσας je participium od slovesa ἀκουω. Shoduje s ὁ Ἰησους (N. m. sg.), které nám říká, že je to Ježíš, kdo slyší. Je v aoristu, takže zprostředkovává „předčasný“ význam (participium v přítomnosti by zprostředkovalo „současný“ význam), tj. činnost vyjádřená participiem nastala před činností v hlavním slovese: Ježíš nejdříve slyší a až pak mluví.

Příklad 2

Lk 7,9: ἀκουσας δε ταυτα ὁ Ἰησους ἐθαυμασεν αὐτον.

- když uslyšel tyto věci Ježíš, podivil se mu

Opět ἀκουσας je participium, ale tentokrát má svůj vlastní předmět ταυτα – tyto věci.

Tak má participium některé rysy slovesa a některé rysy adjektiva (gramatikové používají název „slovesná adjektiva“).

Jako adjektiva

Důležitá gramatika

Participia se musí shodovat

s podstatným jménem, které určují, v rodě,
pádě a čísle.

Jako slovesa

Až dosud jsme se zabývali participií, která jsou v nominativu – určují podmět. Participia však mohou určovat jakékoli podstatné jméno.

Důležitá gramatika

Participia mají čas (prézens,
nebo aorist) a mohou mít předmět.

Příklad 3

Zjv 7,2: και ειδον άλλον άγγελον αναβαινοντα απο ανατολης ήλιου έχοντα σφραγιδα θεου ...
– a viděl jsem jiného anděla vystupujícího od východu slunce, majícího pečeť (od) Boha ...

Základní věta je zde jasná:

ειδον je hlavní sloveso, které obsahuje podmět – „Já jsem viděl“.

άγγελον je předmět – anděl

άλλον je adjektivum („jiný“) v A. sg. m., shoduje se s άγγελον, a proto dále popisuje (určuje) άγγελον – „ne anděl“, ale „jiný anděl“.

– „Já jsem viděl jiného anděla“, pak je ale věta obohacena dvěma participií:

αναβαινοντα je participium – chová se částečně jako adjektivum a částečně jako sloveso.

Jako adjektivum je podobné άλλον. Také je v A. sg. m., protože dále popisuje άγγελον.

Jako sloveso je v přítomném čase – vystupování se děje současně s viděním – a vede k ἀπο ἀνατολης ἡλίου – od východu slunce.

ἔχοντα je také participium. Opět je v A. sg. m., shoduje se s ἄγγελον. je v přítomném čase – máje – a má svůj vlastní předmět – σφραγίδα – pečeť.

Tak máme dvě participia v akuzativu, která dále popisují předmět hlavního slovesa. Neviděl pouze anděla, ale anděla vystupujícího ... a majícího ...

Příklad 4

Mk 1,16: παραγων παρα την θαλασσαν ... εἶδεν Σιμωνα και Ἀνδρεαν ... ἀμφιβαλλοντας ἐν τη θαλασση.

– Zatímco krácel podél moře, uviděl Šimona a Ondřeje házející (sítě) do moře.

Základní věta je opět jasná:

εἶδεν Σιμωνα και Ἀνδρεαν – uviděl Šimona a Ondřeje

Ve větě jsou dvě participia παραγων a ἀμφιβαλλοντας, ale shodují se s odlišnými slovy ve větě.

παραγων je N. sg., proto se shoduje s podmětem „on“. Osoba, která vidí, je stejná osoba, která kráčí podél moře.

ἀμφιβαλλοντας je A. pl., proto se shoduje s předmětem „Šimona a Ondřeje“. Šimon a Ondřej jsou ti, kdo házejí (sítě) do moře.

Pouze identifikací pádu (a rodu a čísla) participia můžeme identifikovat, které podstatné jméno ve větě určuje. Jinak bychom mohli *nesprávně* přeložit Mk 1,16 jako „uviděl Šimona a Ondřeje krácející podél moře, vrhající (sítě) do moře“, nebo „zatímco házel (sítě) do moře, uviděl Šimona a Ondřeje krácející podél moře“, nebo „zatímco krácel podél moře házeje (sítě) do moře, uviděl Šimona a Ondřeje“.

